

emcdda.europa.eu

ПОСЛАНИЕ

**Волфганг Гьотц (Wolfgang Götz), директор
Европейски център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите**

По случай излизането на

Годишен доклад 2007 относно състоянието на проблема с наркотиците в Европа
Забрана: 10H00 ЦЕВ (11.00 ч. българско време) — 22.11.2007 г.

В *Годишния доклад относно състоянието на проблема с наркотиците в Европа*, който ви представяме днес са разгледани два основни въпроса: Какво ни е известно за употребата на наркотици в Европа? И какво сме научили за ефективното реагиране на проблемите, свързани с наркотиците?

Тези въпроси са важни, защото независимо от политическите си убеждения или идеологически позиции лицата, отговорни за политиката в Европа признават, че пътят напред лежи в анализирането на наличните сведения относно размера и характера на проблема, както и относно разходите и ползите от различните подходи. В този смисъл докладът подчертава ангажимента на Европа да разработва своята политика въз основа на балансиран и основан на информация подход и да търси устойчиви, а не временни решения.

Проблемът с наркотиците в Европа все още представлява сериозно предизвикателство за общественото здраве, социалната политика и защитата на обществения ред. Не е трудно да се намерят области, свързани с наркотиците, които будят особена тревога. Въпреки това е важно да се признае прогресът там, където е отбелязан такъв, и да се покаже къде разумно направените инвестиции са дали резултат.

Днешният доклад разкрива, че макар и на исторически високи нива, употребата на наркотици се е стабилизирала в редица важни области. В някои случаи дори има признаци за плах оптимизъм – например относително стабилните нива на употребата на хероин и канабис и като цяло ниския процент на заразяване с ХИВ сред инжектиращите се наркомани. Наблюдава се също чувствително повишаване на инвестициите, направени от страните в областта на превенцията, лечението и действията за намаляване на щетите, а също засилено внимание и сътрудничество по отношение на намаляване на търсенето, например в борбата с продажбата и трафика на наркотици. Благодарение на Стратегията на Европейския съюз и националните стратегии и планове за действия, свързани с наркотиците, както и благодарение на конкретните мерки, които те пораждат, днес Европа и държавите-членки са по-добре подготвени да се справят с проблемите с наркотиците, отколкото преди десетилетие.

Друго положително развитие се изразява в това, че Европа играе все по-важна роля в подкрепата на общите действия за намаляване на проблемите с наркотици. Скорошна одитна проверка на Европейската комисия сочи, че понастоящем Европейската общност финансира в трети страни мерки за намаляване на търсенето и предлагането на наркотици в размер на най-малко 750 млн. евро. ЕС също така е най-големият международен спонсор, подпомагащ работата на Службата на ООН за наркотиците и престъпленията (UNODC).

Оценката на напредъка е от особена важност сега, когато в Европа – и в международен план – навлизаме в период на осмисляне на последните постижения: през 2008 г.

Европейската комисия с подкрепата на EMCDDA ще оцени въздействието на плана на ЕС за действие в областта на наркотиците (2005–2008), а Комисията на ООН за наркотичните вещества (CND) ще обсъди постигнатия напредък по целите, поставени на специалната сесия на Общото събрание на ООН (UNGASS) през 1998 г. относно наркотиците. Във връзка с работата на UNGASS EMCDDA ще предостави също така подробна оценка за ситуацията в Европа.

В глобален контекст можем със задоволство да отбележим, че в много области положението с наркотиците в Европа изглежда сравнително добро. Полезна представа за относителния размер на проблема с наркотиците може да се добие, като се сравни положението в Европа със ситуацията в Австралия, Канада и САЩ, които разполагат с ясни и изчерпателни данни за наркотиците. Употребата на канабис например се оценява като значително по-ниска в ЕС като цяло в сравнение с употребата в тези три страни. Равнищата на употреба на метамфетамин също изглеждат ограничени в Европа за разлика от други части на света, където през последните години се наблюдава увеличение.

В рамките на ЕС все още има големи различия между държавите по отношение на характера и мащаба на техните проблеми с наркотиците и по отношение на прилаганите подходи. Въпреки това постигаме все по-голямо разбирателство по основни въпроси като необходимостта политиките в областта на наркотиците да бъдат балансирани, обхватни и базирани на доказателства, както и относно значението на превенцията, лечението и социалната рехабилитация.

Намаляването на щетите – преди време твърде противоречива тема – също играе все по-важна роля в цялостния пакет от мерки за намаляване на търсенето в Европа. В доклад на Европейската комисията от 2007 г. относно прилагането на „Препоръка на Съвета за превенция и намаляване на вредата за здравето, свързана с наркозависимостта“ ⁽¹⁾ от 2003 г. се заключава, че препоръката е допринесла за насърчаването на страните да разработят или разширят своите дейности за намаляване на щетите. Заместващото лечение на опиоиди днес се прилага на практика във всички държави-членки от ЕС, а последните данни сочат, че в Европа са осъществени най-малко 585 000 заместващи лечения. Разработват се също услуги за употреба на други видове наркотици, а ние отбелязваме нови и иновационни подходи за решаване на проблемите с канабиса и кокаина.

Дискусиите относно дейностите за намаляване на търсенето се насочват все повече към определяне на видовете намеса, за които има сведения за ефективност. Сложността на оценяването на такива сведения и определянето на стандарти за контрол на качеството са разгледани в *Годишния доклад*. Всяка намеса обаче, колкото и обоснована, вероятно няма да доведе до резултат, ако е слабо осъществена. Поради това трябва да идентифицираме и да разпространим добрите практики – тема, получила нова тежест в изменения правилник на EMCDDA, който влезе в сила през януари 2007 г.

Като център за мониторинг ние се занимаваме с факти и цифри и сме решени да проявяваме научна възискателност и безпристрастност. Научната възискателност е от съществено значение в нашата работа, но от друга страна не бива да забравяме, че зад отчетените цифри се крият истински хора, чийто живот е пострадал, а понякога разрушен заради проблема с наркотиците. Зад сухата статистика относно търсенето на лечение, смъртните случаи, причинени от наркотици, и криминалното поведение стоят страдащи семейства, изгубен потенциал и деца, израстващи в опасни общности. За да реагираме ефективно на проблема с наркотиците, от нас се иска да сме безпристрастни в данните, без да ставаме безпристрастни към проблема.

Бележки:

(¹) http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/drug/drug_rec_en.htm#1

Информация относно всички продукти, изявления за пресата, услуги и мероприятия, свързани с *Годишния доклад*, както и връзки към тях ще бъдат достъпни в 10H00 СЕТ на 22.11.2007 г. на адрес: <http://www.emcdda.europa.eu/events/2007/annualreport.cfm>